

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ
(ВАНТАЖОБАГАЖУ)
№ 9**

1. Загальні положення

1.1 На підставі Закону України “Про страхування” від 07.03.96р. № 85/96-ВР та цих Правил Акціонерне товариство закритого типу “Страхова компанія Азов” (далі Страховик) укладає з юридичними особами та дієздатними громадянами (далі Страхувальники) Договори добровільного страхування вантажів та/або багажу (далі Договори страхування).

1.2 Основні визначення, що використовуються в цих Правилах.

Вигодонабувач – юридична особа або дієздатний громадянин, який визначений у договорі страхування як одержувач страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Диспаша – розрахунок збитків із загальної аварії та розподілення таких збитків між учасниками морського підприємства розмірно вартості Судна, вантажу та фрахту.

Договір страхування – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов’язання при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику чи іншій особі (Вигодонабувачу), визначеній у Договорі страхування Страхувальником і на користь якої укладено Договір страхування, а Страхувальник зобов’язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

Загальна аварія – збитки, понесені внаслідок здійснених навмисно й доцільно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою рятування судна, фрахту й вантажу, що перевозиться судном, від загальної для них небезпеки.

Індосамент – передавальний надпис на страховому полісі, коносаменті та інших товарно-розпорядчих і грошових документах.

Коносамент - документ, що визначає умови договору перевезення вантажу між відправником та перевізником вантажу, в якому також передбачені обов’язки перевізника та його відповідальність за передане йому майно.

Ліміт (межа) відповідальності – максимальна відповідальність Страховика, що впливає з умов Договору страхування.

Ліфтвап – стандартний дерев’яний або металевий контейнер для перевезення упакованих вантажів.

Потенційний страховий випадок (потенційна страхова подія) – будь-яка подія, про яку стає відомо Страхувальникові, і яка може бути кваліфікована як страховий випадок.

Страхова вартість – фактична вартість об'єкту страхування за цінами й тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування плюс витрати на транспортування та страхування

Страхова премія – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми, відповідно до умов Договору страхування, при настанні страхового випадку.

Страховий випадок – подія, передбачена Договором страхування, що відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.

Страховий Поліс (Сертифікат) – документ, що є формою Договору страхування та підтверджує факт укладання Договору страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхової премії з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – АТЗТ «Страхова компанія Азов», яке здійснює страхування та бере на себе зобов'язання виплатити страхове відшкодування при настанні страхового випадку, передбаченого Договором страхування.

Страхувальник – юридична особа або дієздатний громадянин, який уклав із Страховиком Договір страхування і сплатив страхову премію відповідно до умов Договору страхування.

Судновласник – юридична особа або дієздатний громадянин, який експлуатує Судно на праві власності або використовує його на інших законних підставах.

Товарно-транспортна накладна - договір перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Франшиза – частина суми збитку, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

Франшиза безумовна - мінімальний розмір збитку, після якого настає відповідальність Страховика з виплати страхового відшкодування.

Франшиза умовна – мінімальний розмір збитку, при якому:

- а) Страховик звільняється від відповідальності за відшкодування збитку, якщо розмір останнього не перевищує розміру умовної франшизи;
- б) Страховик повністю відшкодовує збиток, якщо його розмір перевищує розмір умовної франшизи.

Фрахт – з метою даних Правил означає перевізну плату, що сплачується за перевезення Судном майна чи пасажирів, або плату за використання Судна чи його частини.

Фрахтувальник – сторона в договорі фрахтування, яка пред'являє вантаж до перевезення морем у порт призначення.

2. Об'єкти страхування

- 2.1 Об'єктом страхування за цими Правилами є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України та пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням вантажами чи багажем.
- 2.2 За Договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил, відшкодовуються збитки, що виникли від випадків і небезпек при перевезеннях та транзитних збереженнях вантажів та/або багажу.

3. Порядок визначення розмірів страхових сум, лімітів відповідальності та розмірів страхового відшкодування

- 3.1 Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір страхової суми по заяві Страхувальника, визначається у Договорі страхування та не повинен перевищувати страхової вартості вантажу (багажу).
- 3.2 Якщо страхова сума, зазначена в Договорі страхування, перевищує страхову вартість застрахованого вантажу (багажу), Договір вважається недійсним у тій частині страхової суми, що перевищує страхову вартість вантажу (багажу). Зайве сплачена частина страхового внеску (премії) поверненню в такому випадку не підлягає, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування.
- 3.3 Якщо в Договорі страхування страхова сума встановлена нижче за страхову вартість вантажу (багажу) (неповне страхування), Страховик при настанні страхового випадку відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) частину понесених останнім збитків пропорційно відношенню страхової суми до страхової вартості вантажу (багажу), якщо інше не зазначено в Договорі страхування.
- 3.4 У випадку, коли вантаж (багаж) був застрахований лише в частині страхової вартості вантажу (багажу), Страхувальник має право здійснити додаткове страхування, в тому числі у іншого страховика, але, щоб загальна страхова сума за всіма договорами страхування не перевищувала вартості вантажу (багажу).
- 3.5 Якщо інше не передбачено Договором страхування, до розміру страхової суми може бути також включено витрати на перевезення, якщо не обумовлене інше згідно з Міжнародними правилами інтерпретації комерційних термінів (ІНКОТЕРМС).
- 3.6 Страхувальник зобов'язаний письмово інформувати Страховика про всі договори страхування, укладені з іншими страховими організаціями стосовно вантажу (багажу), яке страхується у Страховика. Якщо страхова сума перевищила страхову вартість вантажу (багажу) в результаті страхування одного й того ж об'єкта у двох або кількох страховиків (подвійне страхування), то страхове відшкодування, що належить виплаті всіма страховиками, не може перевищувати вартості вантажу (багажу). При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.
- 3.7 Вантаж (багаж) може бути застрахований на різних умовах від різних страхових ризиків як за одним, так і за окремими договорами страхування, у тому числі за договорами з

різними страховиками. Якщо з двох або кількох договорів, укладених згідно з пунктом 3.6 цих Правил, витікає обов'язок страховиків виплатити страхове відшкодування за одні й ті ж наслідки настання одного і того ж страхового випадку, то до таких договорів у відповідній частині застосовуються правила, передбачені пунктом 3.6 цих Правил.

3.8 Страховик несе відповідальність за виконання своїх зобов'язань за Договором страхування в межах страхових сум і лімітів відповідальності – максимальних розмірів відшкодування Страховиком збитку, викликаного ушкодженням або повною загибеллю усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу в результаті страхового випадку.

Розміри лімітів відповідальності встановлюються:

3.8.1 за згодою Сторін при укладанні Договору, як стосовно всього вантажу (багажу), так і стосовно його окремих об'єктів або страхових подій, виходячи з конкретних умов страхування в залежності від ступеня страхового ризику;

3.8.2 як у відсотках від страхової суми, так і в абсолютному грошовому вираженні.

3.9 Страхова сума (сукупний ліміт відповідальності на строк дії Договору страхування) є максимальною сумою, що виплачується Страховиком в цілому як компенсація за збиток, викликаний пошкодженням або загибеллю усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу в результаті всіх страхових подій, що настали за час дії Договору за страховими ризиками, передбаченими Договором.

3.10 Ліміт відповідальності за одним страховим випадком є максимальною сумою, що виплачується Страховиком при настанні однієї страхової події за ризиком, передбаченим Договором.

3.11 Під час дії Договору страхування Страхувальник за узгодженням із Страховиком може змінити встановлені раніше розміри страхових сум і лімітів відповідальності у зв'язку із змінами страхової вартості вантажу (багажу), кількості об'єктів вантажу (багажу) і ступеня його захищеності.

3.12 Після виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого страхового відшкодування. Зменшення страхової суми здійснюється з дня настання страхового випадку. При відновленні або заміні постраждалого вантажу (багажу) Страхувальник має право відновити первісні страхові суми, сплативши додаткову страхову премію.

3.13 Якщо інше не обумовлено Договором страхування, розмір збитку при настанні страхового випадку визначається:

3.13.1 При загибелі (втраті, нестачі, крадіжці, зникненні безвісти) застрахованого вантажу (багажу) - у розмірі вартості такого вантажу (багажу) за винятком вартості врятованих залишків, придатних для використання за призначенням або до реалізації, але не більше за страхову суму.

3.13.2 При *пошкодженні* вантажу (багажу) - в розмірі витрат на відновлювальний ремонт за цінами й тарифами, що діяли на дату настання страхового випадку, але не більше страхової суми. Застрахований вантаж (багаж) вважається *пошкодженим*, якщо відновлювальні витрати разом із залишковою вартістю не перевищують вартості непошкодженого вантажу (багажу).

Витрати на відновлювальний ремонт включають у себе:

- а) витрати на матеріали і запасні частини для ремонту (відновлення);
- б) витрати на оплату робіт з ремонту (відновлення);
- в) витрати на транспортування вантажу (багажу) з метою проведення відновлювальних робіт, витрати на доставку матеріалів до місця ремонту (відновлення) та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого вантажу (багажу) до такого стану, в якому воно знаходилось безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Відновлювальні витрати не включають у себе:

- а) додаткові витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом або відновлюванням;
- б) витрати, викликані зміною або покращенням застрахованого вантажу (багажу);
- в) витрати щодо переробки, профілактичного ремонту та обслуговування, так само як і інші витрати, що були б необхідними незалежно від факту настання страхового випадку;
- г) додаткові витрати, що виникли у зв'язку із терміновістю проведення відновлювальних (ремонтних) робіт (в тому числі оплата надурочних робіт, терміновість поставки матеріалів та запасних частин), що не обумовлені об'єктивною необхідністю з попередження збільшення збитку чи втрати (знищення) об'єкта в цілому;
- д) інші витрати, здійснені понад необхідних.

3.14 Із суми відновлювальних робіт робляться відрахування на знос частин, вузлів, агрегатів і деталей, що замінюються в процесі відновлення, якщо інше не узгоджено в Договорі страхування. Розмір відрахувань вираховується виходячи з вартості цих частин на день настання страхового випадку та їх нової вартості, якщо інше не узгоджено в Договорі страхування.

3.15 За згодою сторін у Договорі страхування може бути встановлена безумовна чи умовна франшиза. В Договорі страхування франшиза може встановлюватися по кожному страховому випадку. Якщо настає декілька страхових випадків, франшиза вираховується по кожному з них.

3.16 Франшиза може встановлюватися:

- а) у відсотках від страхової суми (може становити від 0 до 10 %);
- б) в абсолютному грошовому вираженні;
- в) у відносних одиницях від розміру збитку.

Договором страхування можуть бути передбачені різні франшизи для різних видів вантажу (багажу) та різних страхових ризиків.

4. Страхові ризики

4.1 Страховими випадками за цими Правилами слід вважати завдання збитків у зв'язку з загибеллю або пошкодженням усього або частини застрахованого вантажу (багажу) внаслідок події при його транспортуванні, передбачених у Розділах 4.2, 4.3 та 4.4, крім випадків, зазначених у Розділі 5 цих Правил, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування.

4.2 При морському перевезенні.

Договір страхування за цими Правилами може бути укладений у відповідності з однією з наведених нижче умов:

4.2.1 “З відповідальністю за усі ризики” (А) .

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли по будь-якій причині, крім випадків, зазначених у Розділі 5 цих Правил.

б) витрати і внески по загальній аварії, що визначені такими відповідно до договору перевезення щоб уникнути загибелі по будь-якій причині за винятком випадків, визначених у розділі 5 або у іншому місті цих Правил.

в) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу та/або багажу, що визначені такими відповідно до договору перевезення щоб уникнути збитків по будь-якій причині, крім випадків, визначених у розділі 5 або у іншому місті цих Правил.

4.2.2 “З обмеженою відповідальністю ” (В).

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:

- пожежі або вибуху;
- посадки на мілину, викиду на берег, перекидання судна або у випадку його затоплення;
- сутички судна з будь-яким об'єктом, за винятком контакту з водою;
- розвантаження вантажу в порту при вимушеному заході в результаті аварії;
- землетрусу, вулканічного виверження або удару блискавкою;
- проникнення морської, річкової або озерної води в судно, плавучий засіб, трюм, контейнер;
- пожертвувань, зроблених у зв'язку з загальною аварією;
- змушеного викиду або змиття вантажу за борт судна;
- повної загибелі якого б то не було вантажного місця, унаслідок падіння за борт, а також при навантажуванні або розвантажуванні вантажу.

б) витрати і внески по загальній аварії, що визначені такими відповідно до договору перевезення щоб уникнути загибелі по будь-якій причині за винятком випадків, визначених у Розділі 5 цих Правил або у іншому місті цих Правил ;

в) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу та/або багажу, що визначені такими відповідно до договору перевезення, щоб уникнути збитків по будь-якій причині, крім випадків, визначених у розділі 5 або у іншому місті цих Правил.

4.2.3 “Мінімальне покриття ” (С).

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються

а) від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:

- пожежі, вибуху;
- посадки на мілину, викиду на берег, перекидання судна або у випадку його затоплення;
- сутички судна або транспортного засобу з будь-яким об'єктом, за винятком контакту з водою;
- розвантажування вантажу в порту вимушеного заходу судна в результаті аварії;
- пожертвування, зроблених у зв'язку з загальною аварією;
- вимушеного викиду вантажу за борт.

б) витрати і внески по загальній аварії, що визначені такими відповідно до договору перевезення щоб уникнути загибелі по будь-якій причині за винятком випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил;

в) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу, що визначені такими відповідно до договору перевезення щоб уникнути збитків по будь-якій причині, крім випадків, визначених у розділі 5 або у іншому місті цих Правил.

4.3 При наземному транспортуванні

Договір страхування за цими Правилами може бути укладений у відповідності з однією з наведених нижче умов:

4.3.1 “З відповідальністю за всі ризики ” (А)

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли з будь-якої причини, крім випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил;

б) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу та/або багажу, а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, за винятком випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил;

4.3.2 “З обмеженою відповідальністю ”.

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються:

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:

- пожежі або вибуху;
- перекидання або сходу з рейок перевізних засобів;
- сутички між собою перевізних засобів або ударів їх об нерухомі предмети;
- провалу мостів або кульверта;
- землетрусу, виверження вулкана, удару блискавки або інших стихійних лих;

б) збитки, понесені Страхувальником у результаті крадіжки вмісту цілого залізничного вагону, або при автоперевезенні усїєї партії вантажу на транспортному засобі;

в) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу та/або багажу, а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, за винятком випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил.

4.4 При авіатранспортуванні

Договір страхування за цими Правилами може бути укладений у відповідності з однією з наведених нижче умов:

4.4. “З відповідальністю за всі ризики”.

За Договором страхування, укладеним за цією умовою, відшкодовуються :

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли з будь-якої причини, крім випадків, зазначених у Розділі 5 цих Правил;

б) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу та/або багажу, а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, за винятком випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил

4.4.2 “З обмеженою відповідальністю”.

За Договором страхування, укладеним за цією умовою відшкодовуються :

а) збитки від загибелі або пошкодження усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:

- пожежі або вибуху;
- зіткнення між собою перевізних засобів, аварії, вимушеної посадки;
- землетрусу, виверження вулкана, удару блискавки або інших стихійних лих;
- розвантажування вантажу в аеропорті при вимушеній посадці в результаті аварії;

б) збитки, понесені Страхувальником у результаті крадіжки всієї партії вантажу (багажу), що трапилася під час транспортування вантажу

в) необхідні і доцільно зроблені витрати по рятуванню вантажу (багажу), а також по зменшенню збитку і по встановленню його розміру, за винятком випадків, визначених у Розділі 5 або у іншому місті цих Правил

4.5 Перелік страхових випадків визначається в Договорі страхування, при цьому до зазначеного переліку можуть вноситися як всі страхові випадки, передбачені даними Правилами, так і деякі з них.

4.6 За додатковою угодою Сторін страхування може здійснюватися й від інших непередбачених подій (ризиків), якщо це не суперечить застосованому законодавству.

5. Виключення із страхових випадків та обмеження страхування

5.1 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, не визнаються страховими випадками та не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні внаслідок:

5.1.1 дії ядерних ризиків.

Страховик не несе відповідальності за збитки, пошкодження, відповідальність або витрати, пов'язані з ядерною енергетикою стосовно:

- будь-якого вантажу (багажу) на території атомної електростанції, ядерних реакторів, будівель реакторів, розташованих на будь-якому іншому об'єкті;

- вантажу (багажу) на будь-якому об'єкті, яке застосовується або застосовувалось для виробництва атомної енергії або для використання чи зберігання ядерних матеріалів;
- поставки товарів і послуг на будь-який із об'єктів, зазначених вище в даному виключенні;
- будь-якого вантажу (багажу) в зоні підвищеної радіоактивності або в районі перебування будь-якої ядерної установки;
- будь-якого іншого вантажу (багажу), не зазначеного в даному виключенні, яке безпосередньо застосовується при виробництві, використанні або зберіганні ядерних матеріалів (з моменту розташування ядерних матеріалів у цьому вантажі (багажі)).

5.1.2 дії ризиків радіоактивного зараження.

Страховик не несе відповідальності за збитки, пошкодження, відповідальність або витрати, які прямо чи побічно пов'язані, витікають, або викликані:

- іонізуючим випромінюванням або радіоактивним забрудненням, що виходить від будь-якого ядерного палива або ядерних відходів або в результаті згорання ядерного палива;
- радіоактивністю, токсичністю, вибухонебезпекою або іншими небезпечними чи забруднюючими властивостями будь-якої ядерної установки, реактора або іншого ядерного агрегату чи його частин;
- будь-якою зброєю, що використовує реакцію атомного або ядерного розпаду та/або синтезу або інші подібні реакції або радіоактивні сили чи речовини.

5.1.3 відповідальності Страхувальника за забруднення та зараження навколишнього середовища.

Страховик не несе відповідальності за забруднення та зараження навколишнього середовища.

5.1.4 дії комп'ютерних ризиків.

Страховик не несе відповідальності за збитки, пошкодження, відповідальність або витрати, що прямо чи непрямо, в цілому або частково виникають або викликані:

- використанням Інтернету або подібного засобу зв'язку;
- будь-якою електронною передачею даних або іншої інформації;
- будь-яким комп'ютерним вірусом або подібними проблемами;
- використанням Інтернет-адреси, Web-сторінки або схожого інформаційного ресурсу;
- будь-якими даними або іншою інформацією, що була відправлена на Web-сторінку або схожий інформаційний ресурс;

- будь-якою втратою або пошкодженням комп'ютерної системи, включаючи, але не обмежуючись пошкодженням твердого диску та програмного забезпечення;
- функціонуванням або поганим функціонуванням Інтернету або схожого засобу зв'язку або Інтернет-адреси, Web-сторінки або подібного інформаційного ресурсу;
- будь-яким порушенням, незалежно навмисним або ненавмисним, будь-яких прав на інтелектуальну власність (включаючи та не обмежуючись торговельними знаками, авторськими правами або патентами).

5.1.5 страхування кредитних і фінансових гарантій.

З даного страхування виключається страхування кредитних та фінансових гарантій, а також Страховик не буде нести відповідальності за побічні збитки будь-якого характеру, включаючи неустойки, збитки внаслідок прострочень, порушення строків, припинення договору.

5.1.6 дії військових та пов'язаних з ними ризиків.

Страховик не відшкодовує загибель, пошкодження та/або витрати, що прямо чи побічно були викликані, відбулися через або внаслідок війни; вторгнення; дій зовнішніх ворогів; військових дій, військових операцій або військового навчання, незалежно від того, оголошено про війну чи ні (включаючи витрати Страхувальника, що виникли внаслідок дії покинутих мін, торпед, бомб або іншою залишеною зброєю війни); громадянської війни, заколоту, громадянського хвилювання, що набувають масштабів народного повстання; бунту; революції; страйку; локауту; військового повстання або заколоту; дії військової або узурпованої влади; закону військового часу; грабежу або крадіжки, пов'язаної з введенням закону військового часу, а також захвату, конфіскації, арешту, обмеження або затримки (включаючи баратрію – збиток, завданий внаслідок умисних дій капітана та/або членів екіпажу) або піратство та їхніми наслідками (або спробами їх вчинити); націоналізації, реквізиції або шкоди, заподіяної будь-якою урядовою, громадською або місцевою владою або за її наказом, або ж будь-якої дії або умови, характерної для будь-чого, зазначеного вище.

5.1.7 дії ризиків тероризму

Страховик не відшкодовує збитки та/або витрати, що прямо чи побічно викликані, є наслідком або відбулися у зв'язку з будь-яким терористичним актом незалежно від будь-якої іншої причини або подій, що відбулися одночасно або в будь-якій іншій черговості із збитком.

Для розуміння даного виключення «Терористичний акт» – дія, що включає в себе, але не обмежує застосування сили або насильства та/або загрозу застосування сили або насильства особою, або групою осіб незалежно від того, чи діють вони самостійно, чи представляють або пов'язані з будь-якою(-ими) організацією(-ями) або урядом, що здійснюється в політичних, релігійних, ідеологічних або схожих цілях, що включають намір впливати на будь-який уряд та/або для настраху суспільства або його частини.

Дане виключення поширюється на загибель, пошкодження та/або витрати Страхувальника, що прямо чи побічно викликані, є наслідком або відбулися у зв'язку з будь-якою дією взяття під контроль, запобігання, стримування або будь-якою іншою дією, пов'язаною з будь-яким терористичним актом.

- 5.2 Якщо інше не узгоджено в Договорі, за цими Правилами не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження або загибелі усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:
- 5.2.1 умисних дій або грубої необережності Страхувальника або його представників,
  - 5.2.2 У наслідок порушення встановлених правил перевезення і збереження вантажів та/або багажу Страхувальником/Вигодонабувачем або його службовцями;
  - 5.2.3 внутрішніх властивостей застрахованого вантажу, заводського браку, а також дефектів застрахованого вантажу (багажу), про які не було повідомлено Страховику, але які були відомі Страхувальнику (Вигодонабувачу) до укладання Договору;
  - 5.2.4 нормативного витоку, втрати ваги й об'єму, або нормативного зносу застрахованого вантажу;
  - 5.2.5 недостатнього або невідповідного упакування, неправильного підготування застрахованого вантажу (багажу) до перевезення, або його відправлення в ушкодженому стані (для даного положення поняття «упакування» охоплює укладання до контейнеру або ліфтовану, якщо тільки таке укладання було здійснено до набуття чинності Договору страхування, укладеного на підставі цих Правил або було виконано Страхувальником чи його службовцями);
  - 5.2.6 затримки, навіть якщо подія, унаслідок якої відбулася затримка, покривається цим страхуванням;
  - 5.2.7 неплатоспроможності або невиконання фінансових зобов'язань власниками, керівниками, фрахтувальниками або операторами транспортних засобів або їхніх представників;
  - 5.2.8 умисного пошкодження або умисного знищення застрахованого вантажу (багажу) або його частини в результаті неправомірних дій третіх осіб;
  - 5.2.9 немореплавності, непридатності судна або іншого транспортного засобу, контейнера або піднімального механізму для безпечного транспортування застрахованого вантажу (багажу), якщо Страхувальник або його службовці були про це поінформовані на момент навантаження у них об'єкту страхування
  - 5.2.10 нестачі вантажу (багажу) при цілісності зовнішнього упакування (поняття «упакування» дивись п.5.2.5);
  - 5.2.11 перенавантаження вантажу з одного контейнера в інший контейнер;
  - 5.2.12 пошкодження вантажу (багажу) до початку періоду страхування, зазначеного в Договорі страхування;
  - 5.2.13 будь-яких пошкоджень упакування застрахованого вантажу (багажу).
- 5.3 Якщо інше не узгоджено в Договорі, за цими Правилами не відшкодовуються також всякі інші непрямі збитки Страхувальника, крім тих випадків, коли за умовами страхування такі збитки підлягають відшкодуванню в порядку загальної аварії.
- 5.4 Якщо інше не узгоджено в Договорі, за цими Правилами додатково до виключень, перелічених у п.5.2 при авіаперевезенні не відшкодовуються збитки від пошкодження

або загибелі усього або частини застрахованого вантажу та/або багажу, що виникли внаслідок:

- 3.1 здійснення перевезення повітряним транспортним засобом, що знаходиться у несправному стані, та/або якщо таке перевезення не було дозволено відповідними компетентними службами;
  - 3.2 використання повітряного судна з метою, що заборонена законодавством або відрізняється від зазначеної у договорі перевезення;
  - 3.3 перебування повітряного судна поза межами маршруту перевезення, зазначеними у Договорі страхування, якщо це не пов'язано з форс-мажором;
  - 3.4 експлуатації повітряного судна особою, яка не має легальних прав або не допущена до керування на момент здійснення перевезення, а також особою, яка не зазначена у договорі перевезення;
  - 3.5 використання аеродрому, що не відповідає вимогам для даного типу повітряного судна;
  - 3.6 того, що маса вантажу перевищує максимальну вантажність повітряного судна.
- 5.5 За цими Правилами не підлягають відшкодуванню прямі та побічні збитки третіх осіб, понесені ними в результаті страхових випадків.
- 5.6 Не підлягає страхуванню за даними Правилами вантаж (багаж):
- 5.6.1 який підлягає конфіскації;
  - 5.6.2 на який звернено стягнення за зобов'язаннями;
  - 5.6.3 який підлягає знищенню згідно з законодавством України.
- 5.7 Договором страхування можуть передбачатися інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування, які не суперечать чинному законодавству України.

6. Строк і місце дії Договору страхування

- 6.1 Договір страхування може бути укладений на будь-який термін за домовленістю Сторін. Договір страхування може бути укладений на конкретне одиничне перевезення вантажу (багажу) або, за Генеральною угодою можуть бути застраховані усі визначені вантажі (багаж), які Страхувальник отримує чи відправляє протягом певного періоду. Конкретний строк дії Договору страхування та період страхування визначаються за домовленістю між Страхувальником і Страховиком відповідно до цих Правил, і встановлюються в Договорі страхування.

6.2 Тривалість періоду страхування при морському транспортуванні

- 6.2.1 Якщо в Договорі страхування не передбачено інше, період страхування за Договором починається з моменту, коли вантаж був вивезений зі складу або іншого місця в пункті, зазначеному в Договорі страхування, з метою транспортування, продовжується під час маршруту перевезення, і закінчується в момент, коли першою наступить одна з нижче перерахованих подій:

а) доставка вантажу або на склад вантажоодержувача, або в інший кінцевий пункт, або на склад в місці призначення, зазначений в Договорі страхування;

б) доставка до будь-якого іншого складу або до місця збереження, яке знаходиться до пункту призначення або в пункті призначення, зазначеному Страхувальником в Договорі страхування:

– для використання у якості складу, що не був включений до маршруту перевезення;

або

– для використання як місце для розміщення або розподілу вантажу.

в) спливи 60 календарних днів після закінчення розвантаження застрахованого вантажу з борту судна в кінцевому порту розвантаження.

6.2.2 Якщо після розвантаження вантажу з борту судна в кінцевому порту розвантаження, але до закінчення періоду страхування, вантаж повинен бути відправлений до іншого пункту призначення, відмінного від обумовленого в Договорі страхування, це страхування, хоча і зберігає свою дію відповідно до строку його дії, що може бути припинений за умов підпункту 6.2.1 цих Правил, не розповсюджується за межі початка транспортування у такий інший пункт призначення.

6.2.3 Період страхування не припиняється (з урахуванням зазначених вище умов про період страхування, а також положень підпункту 6.2.4 цих Правил) під час затримки з причин, що Страхувальник не міг передбачити; вимушеного розвантаження; перевантаження з судна на судно; перегрупування вантажу на борту; будь-якого відхилення від обговореного маршруту, що обумовлено правом Судновласника або Фрахтувальника за Договором морського перевезення

6.2.4 Якщо в Договорі страхування не передбачено інше, якщо за обставин, що не залежать від Страхувальника, а також у тому разі, коли дія договору перевезення закінчується в іншому пункті ніж пункт призначення, зазначений в Договорі страхування, або якщо перевезення припиняється до моменту доставки вантажу (багажу) згідно з наведеними вище підпунктами 6.2.1-6.2.3. цих Правил, період страхування за Договором також припиняється, якщо тільки Страховик не буде негайно сповіщений повідомленням Страхувальника із проханням про продовження періоду страхування. В такому випадку період страхування за Договором не припиняється за умови оплати Страхувальником додаткової страхової премії за вимогою Страховика та продовжується:

– до продажу вантажу і доставки в такий порт або місто, або, якщо не обумовлено інше, на період до спливу 60 календарних днів після прибуття застрахованого вантажу (багажу) в такий порт або, залежно від того, яка з подій відбудеться раніше;

або

– якщо вантаж (багаж) протягом обумовленого періоду в 60 календарних днів (або будь-якого іншого додатково обумовленого періоду) буде направлений в обумовлений пункт призначення, зазначений у Договорі страхування, період страхування продовжується до припинення згідно з наведеними вище підпунктами 6.2.1-6.2.3. цих Правил.

6.2.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, якщо після початку дії Договору страхування змінюється пункт призначення з ініціативи Страхувальника, то зміна умов Договору можлива тільки, якщо Страховик негайно був сповіщений про таку зміну та Страхувальник не погодився на додаткові умови страхування та не сплатив додаткову

страхову премію, запропоновані Страховиком у зв'язку з такими змінами суттєвих умов страхування.

6.3 Тривалість періоду страхування при наземному транспортуванні

6.3.1 Якщо в Договорі страхування не передбачено інше, період страхування починається з моменту закінчення навантаження вантажу (багажу) в пункті навантаження, діє під час всього періоду перевезення, включаючи транзитне збереження вантажу (багажу) в пунктах перевантаження, якщо вони є, та закінчується в момент закінчення розвантаження вантажу (багажу) з транспортного засобу в пункті призначення, або по закінченні 24 годин після його прибуття у такий пункт, якщо в Договорі страхування не передбачено інше.

6.3.2 Якщо інше не передбачено Договором страхування, при відхиленні від узгодженого маршруту перевезення страхування за Договором припиняється. Страхування може не припинятися за умови негайного письмового повідомлення Страховика про можливу зміну маршруту, та узгодження змін умов страхування та розміру додаткової страхової премії.

6.4 Тривалість періоду страхування при авіатранспортуванні

6.4.1 Якщо в Договорі страхування не передбачено інше, період страхування починається з моменту закінчення навантаження вантажу (багажу) в пункті відправлення, діє під час всього періоду перевезення, включаючи транзитне збереження вантажу (багажу) в пунктах перевантаження, якщо вони є, та закінчується в момент закінчення розвантаження вантажу (багажу) з транспортного засобу в пункті призначення, або по закінченні 12 годин після його прибуття у такий пункт, якщо в Договорі страхування не передбачено інше.

6.4.2 Якщо інше не передбачено Договором страхування, при відхиленні від узгодженого маршруту перевезення страхування за Договором припиняється. Страхування може не припинятися за умови негайного письмового повідомлення Страховика про можливу зміну маршруту, та узгодження змін умов страхування та розміру додаткової страхової премії.

7. Порядок укладання Договору страхування

7.1 Страхування здійснюється на підставі Договору страхування, укладеного між Страховиком і Страхувальником. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування, з наданням необхідної інформації, визначеної за домовленістю Сторін.

7.2 Якщо інше не передбачено Договором страхування, на підставі наданої Страхувальником згідно з пунктом 7.1 цих Правил інформації, Страховик:

- узгоджує заходи щодо зниження ступеня ризику та, в разі необхідності, розглядає питання про внесення особливих умов до Договору вантаж може бути застрахований;
- приймає рішення щодо укладення Договору страхування або щодо відмови в його укладанні.

7.3 При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеня ризику стосовно вантажу (багажу), що береться на страхування (згідно з підпунктом 8.2.2 цих Правил). Суттєвими визнаються у всякому разі обставини, безперечно узгоджені Страховиком у стандартній формі Договору страхування або в його письмовому запиті (заяві на страхування). Страхувальник зобов'язаний також

дати відповідь на всі поставлені йому Страховиком питання, пов'язані із станом вантажу (багажу), запродажною документацією, що стосується вантажу (багажу), ознайомити Страховика з документами, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування, розпорядження вантажем (багажем), надати Страховику право здійснити огляд вантажу (багажу), що страхується, з метою визначення ступеня ризику.

7.4 Під час дії Договору страхування Страхувальник повинен негайно, як тільки йому стане відомо, сповісти Страховика про будь-які зміни суттєвих обставин, наданих під час підписання Договору страхування. Якщо інше не передбачено Договором страхування, у випадку зміни суттєвих умов страхування, як от :

- передача застрахованого вантажу (багажу) в заставу,
- перехід застрахованого вантажу (багажу) у власність, оренду або інше володіння чи користування іншим особам ніж Страхувальник,
- зміна засобу транспортування або маршруту перевезення,
- або відхилення від погодженого маршруту,
- або затримка рейсу по будь-якій причині,
- або перевезення застрахованого вантажу в льодових умовах,
- або відхилення від вимог документів, що регламентують навантаження, укладання, штивку, розподіл вантажів на судні,
- або навантаження та розвантаження застрахованого вантажу з Судна у непередбачений спосіб. З моменту настання таких змін суттєвих умов страхування Страховик не несе ніякої відповідальності за будь-які гибель, пошкодження, витрати або відповідальність Страхувальника, які виникли з або є наслідком випадку або події, що трапились після настання таких змін суттєвих умов страхування, якщо Страховик негайно не був сповіщений про настання таких подій та Страхувальник не погодився на додаткові умови страхування та не сплатив додаткову страхову премію, запропоновані Страховиком у зв'язку з такими змінами суттєвих умов страхування якщо інше не зазначено в Договорі страхування.

7.5 У випадку вибіркового страхування Договір страхування укладається по відношенню до будь-якої частини об'єкту страхування (додається опис), якщо інше не узгоджено в Договорі страхування.

7.6 Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не узгоджено в Договорі страхування. Договором страхування може бути передбачено, що, якщо страховий випадок настав до сплати страхової премії у повному обсязі, Страховик має право утримати несплачену страхову премію із суми страхового відшкодування, що належить до сплати.

7.7 Конкретні строки і порядок сплати страхової премії або страхових платежів вказуються в Договорі страхування.

7.8 Факт укладання Договору страхування може підтверджуватися видачею Страховиком Страхувальнику страхового Поліса (Свідоцтва, Сертифіката), що є формою Договору страхування. У випадку втрати Страхувальником під час дії Договору страхування Полісу (Свідоцтва, Сертифіката) йому видається (на підставі письмової заяви Страхувальника) дублікат страхового Поліса (Свідоцтва, Сертифіката). Після видачі дублікату втрачений страховий Поліс (Свідоцтво, Сертифікат) вважається недійсним.

7.9 Страховик має право вносити до Договору страхування (страхового Поліса, Свідоцтва, Сертифікату) застереження, що обмежують його відповідальність за Договором страхування, на випадок невиконання Страхувальником вимог міжнародної практики щодо забезпечення охоронного перевезення та зберігання вантажу та багажу, а також

інші застереження, що конкретизують взаємовідносини Страховика із Страхувальником та іншими особами, які внесені до Договору страхування (страхового Поліса, Свідоцтва, Сертифікату) за заявою Страхувальника.

7.10 Сторони за взаємною згодою можуть приймати додаткові умови страхування.

7.11 Якщо інше не обумовлено Договором страхування, всі зміни та доповнення до умов Договору страхування вносяться за домовленістю Сторін на підставі письмової заяви однієї із Сторін протягом п'яти робочих днів з моменту отримання такої заяви іншою Стороною. Такі зміни умов Договору страхування оформлюються Додатковою угодою у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу, по одному для кожної з Сторін, які стають невід'ємною частиною Договору страхування, вступають в силу з моменту підписання та діють протягом строку дії зазначеного Договору страхування, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування або в Додатковій угоді.

7.12 Якщо одна із Сторін не згодна на внесення змін та доповнень в умови Договору страхування, протягом п'яти робочих днів з моменту отримання іншою Стороною письмової заяви про внесення змін та доповнень вирішується питання про подальшу дію Договору страхування або про припинення дії Договору. При цьому, у випадку прийняття Сторонами рішення про припинення дії Договору, Страховик повертає Страхувальнику сплачену ним страхову премію за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених у Додатку № 1 до цих Правил, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

8. Права та обов'язки сторін

8.1 Страховик зобов'язаний:

1.1.1 ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

8.1.2 протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

8.1.3 при настанні страхового випадку, за умови подання Страхувальником всіх оформлених належним чином документів, передбачених Договором страхування, та таких, що вимагає Страховик, здійснити виплату страхового відшкодування протягом 30 робочих днів з дня затвердження страхового акту. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування;

8.1.4 відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено Договором страхування, але ні за яких обставин розмір такого відшкодування разом з сумою збитку у зв'язку із страховим випадком не повинен перевищувати страхову суму за Договором страхування або відповідного ліміту відповідальності, встановленого в Договорі страхування;

8.1.5 тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

8.2 Страхувальник зобов'язаний:

- 8.2.1 своєчасно вносити страхові платежі, виконувати умови цих Правил та Договору страхування;
- 8.2.2 при укладанні Договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі в період дії Договору страхування інформувати його про будь-які зміни страхового ризику;
- 8.2.3 повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього вантажу (багажу);
- 8.2.4 після настання страхового випадку вжити всіх необхідних заходів у тих обставинах, що склалися, щодо запобігання та зменшення розміру збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, при цьому діяти, як діяла би компетентна та передбачлива незастрахована особа.
- 8.2.5 повідомити Страховика про настання страхового випадку негайно, але не пізніше 24-х годин з моменту настання страхового випадку.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

8.3 Страховик має право:

- 8.3.1 перевіряти достовірність наданих Страхувальником відомостей про об'єкт страхування;
- 8.3.2 при укладанні Договору страхування провести сюрвейерський огляд (сюрвей) вантажу/багажу;
- 8.3.3 при необхідності, в період дії Договору страхування проводити сюрвейерський огляд застрахованого вантажу (багажа), а також виконання останнім умов Договору страхування та цих Правил;
- 8.3.4 за необхідності вимагати документи та інформацію, що стосується застрахованого вантажу (багажу);
- 8.3.5 запитати у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою);
- 8.3.6 при невиконанні Страхувальником обов'язку повідомлення про збільшення страхового ризику (згідно з пунктом 7.4 та підпунктом 8.2.2 цих Правил) вимагати дострокового розірвання Договору страхування й відшкодування збитків, завданих таким розірванням Договору, якщо інше не обумовлено Договором страхування;
- 8.3.7 при повідомленні про обставини, що тягнуть збільшення страхового ризику, вимагати зміни умов Договору страхування та/або сплати додаткового страхового внеску пропорційно збільшенню ризику. Якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору страхування та/або доплати страхового внеску, Страховик має право вимагати розірвання Договору;

- 8.3.8 при настанні страхового випадку давати Страхувальнику/Вигодонабувачу інструкції, спрямовані на зменшення збитків, що є обов'язковими для Страхувальника/Вигодонабувача;
- 8.3.9 вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту настання страхового випадку і визначення розміру збитків, включаючи відомості, що становлять комерційну таємницю;
- 8.3.10 вимагати від Страхувальника сприяння в розслідуванні страхового випадку та у встановленні факту, причин та розміру завданих збитків;
- 8.3.11 провести експертизу з метою визнання наявності страхового випадку і розміру збитку, завданого у зв'язку із настанням такого випадку;
- 8.3.12 за необхідності направляти запити до компетентних органів про надання відповідних документів та інформації, що підтверджує факт і причину настання страхового випадку;
- 8.3.13 у випадку необхідності самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку, робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком, до правоохоронних органів, банків та інших підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини страхової події;
- 8.3.14 проводити огляд або обстеження пошкодженого вантажу (багажу), розслідування стосовно причин і розміру збитку; брати участь у заходах щодо рятування вантажу (багажу) та зменшення розміру завданого збитку;
- 8.3.15 якщо інше не передбачено Договором страхування, відстрочити виплату страхового відшкодування у випадках, якщо:
- а) у Страховика є мотивовані сумніви щодо дійсності документів, які підтверджують страховий випадок – доти, доки не буде підтверджена дійсність таких документів, але на строк, що не перевищує 6 (шести) місяців;
  - б) не повністю з'ясовано обставини страхового випадку, розмір збитків – до з'ясування таких обставин але на строк, що не перевищує 6 (шести) місяців;
  - в) відповідними компетентними органами порушено кримінальну справу щодо Страхувальника, його представників або співробітників, або обставини страхового випадку перебувають на розгляді судового або слідчого органу – до одержання Страховиком остаточного рішення відповідного органу;
  - г) в інших випадках, передбачених Договором страхування.
- 8.3.16 після виплати страхового відшкодування здійснити право вимоги (регресу) до особи, відповідальної за заподіяні Страхувальнику збитки;
- 8.3.17 вимагати повернення виплаченої суми страхового відшкодування або відповідної її частини, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги як частково так і в повному обсязі до особи, відповідальної за збитки, відшкодовані Страховиком, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

- 8.3.18 під час дії всього терміну позовної давності, передбаченого чинним законодавством України, вимагати повернення виплаченого страхового відшкодування, якщо на те виникнуть обґрунтування, передбачені законодавством, умовами цих Правил чи Договору страхування;
- 8.3.19 ініціювати внесення змін до Договору страхування, а також дострокове припинення Договору страхування в порядку, передбаченому Договором страхування та цими Правилами;
- 8.3.20 відмовити у виплаті страхового відшкодування у відповідності з умовами Договору страхування, цими Правилами та законодавством України.
- Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика.

8.4 Страхувальник має право:

- 8.4.1 отримати страхове відшкодування при настанні страхової події, на випадок якої здійснювалось страхування, у відповідності з умовами Договору страхування та цими Правилами;
- 8.4.2 внести зміни та доповнення до Договору страхування у порядку, передбаченому Договором страхування та цими Правилами;
- 8.4.3 при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувачів (юридичних осіб або дієздатних громадян) для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку;
- 8.4.4 ініціювати дострокове припинення Договору страхування в порядку, передбаченому Договором страхування та цими Правилами.
- Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страхувальника.
- 8.5 Права та обов'язки Страхувальника за Договором страхування не можуть бути передані будь-кому без письмової згоди на це Страховика.
- 8.6 Сторони звільняються від відповідальності при настанні форс-мажорних обставин.

9. Дії Страхувальника у разі настання страхового випадку

9.1 У випадку настання події, яка може бути кваліфікована як страхова (потенційна страхова подія), Страхувальник або його уповноважена особа зобов'язані докласти всіх можливих зусиль для запобігання та зменшення розміру збитків, а також для забезпечення права вимоги до винної сторони, тобто діяти так, як що б вантаж (багаж) не був застрахований, зв'язатися із Страховиком або його представником і дотримуватися їхніх вказівок, якщо такі вказівки будуть надані.

9.2 Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, повідомлення про потенційну страхову подію повинно надаватися Страховику або його уповноваженій особі негайно, не пізніше 24-х годин з моменту настання такого випадку найшвидшим з можливих способів, для того, щоб Страховик мав можливість призначити представника для з'ясування обставин випадку. При цьому, якщо інше не встановлено в Договорі страхування, Страхувальник або Вигодонабувач надають Страховику документи про настання потенційної страхової події, з викладенням обставин такої події, протягом 5 робочих днів з дня настання такої події.

9.3 Страховик має право провести будь-яке розслідування, а також призначити експерта (сюрвейєра) з метою визначення причини та розміру понесеного збитку.

9.4 Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, з метою визначення причини та розміру понесеного збитку Страхувальник має право призначити експерта (сюрвейєра) на власний розсуд за умов попереднього письмового узгодження його із Страховиком.

9.5 Страхувальник зобов'язаний до проведення ремонту (відновлення) постраждалого застрахованого вантажу (багажу) забезпечити Страховику або його представнику можливість проведення огляду пошкодженого вантажу (багажу) та визначення причини та розміру понесеного збитку.

9.6 Підприємство, що має проводити ремонт (відновлення) пошкодженого вантажу (багажу), повинно письмово узгоджуватися зі Страховиком. У випадку, якщо таке підприємство не було письмово узгоджено зі Страховиком, останній виплачує Страхувальнику 80 % від суми понесених збитків, визначених Страховиком виходячи з доцільних і обґрунтованих витрат на ремонт (відновлення) вантажу (багажу), якщо інше не обумовлено у Договорі страхування.

9.7 Будь-які дії Страховика або його представника, спрямовані на запобігання настанню випадку, який може бути кваліфікований як страховий, не тягнуть за собою безумовного визнання Страховиком своєї відповідальності та зобов'язань стосовно відшкодування витрат Страхувальника за конкретним страховим випадком.

10. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків

10.1 Для прийняття рішення про виплату страхового відшкодування або про відмову у виплаті, про визнання або невизнання події страховим випадком, для визначення розміру збитків, завданих страховим випадком, для розрахунку суми страхового відшкодування, Страхувальник або Вигодонабувач повинні надати Страховику письмове повідомлення про настання події, що призвела до збитків, письмову заяву на виплату страхового відшкодування та документально довести:

- свій інтерес у застрахованому вантажі або багажу;
- факт настання страхового випадку та дії застрахованого ризику;
- розмір своєї претензії із збитку.

Основними документами вважаються:

10.1.1 **для доказу свого інтересу в збереженні вантажу (багажу):** договір перевезення, коносаменти, товарно-транспортні накладні та інші перевізні документи на вантаж (багаж), фактури та рахунки, зі змісту яких випливає, що Страхувальник (Вигодонабувач) має право розпоряджатися застрахованим вантажем (багажем); звіт про огляд перед навантаженням, якщо такий проводився

10.1.2. **для доказу факту настання випадку, що може бути кваліфікований як страховий:**

При морському перевезенні: морський протест; акт реєстра; витяг з судового журналу; диспаша про загальну аварію; відомість про розвантаження судна; судовий маніфест; сюрвейєрський звіт про пошкодження вантажу (багажу), в якому зазначені розмір, характер та причини пошкодження вантажу (багажу) та т. ін.

При залізничному перевезенні: комерційний акт; залізнична накладна з відміткою про пошкодження вантажу (багажу) та т. ін.

При автомобільному перевезенні: офіційні документи уповноважених державних органів, що встановлюють факт дорожньо-транспортної пригоди, розкрадання або скоєння іншого

протиправного діяння (бездіяльності) щодо застрахованого вантажу (багажу); акт експертизи незалежного експерту в пункті призначення; автонакладна з відміткою про пригоду; пояснювальна записка водія та т. ін.

При авіапереvezенні: комерційний акт; авіанакладна з відміткою про пригоду та т. ін.

Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, у випадку зникнення безвісти засобу перевезення з вантажем - документи, що підтверджують його відбуття з пункту відправлення та неприбуття до пункту призначення в термін, встановлений для визнання його зниклим безвісти.

10.1.3. **для доказу розміру претензії за збитком**: акти огляду вантажу (багажу); акти експертизи (сюрвейерські звіти); оціночні й т. ін. документи, складені згідно із законом чи зі звичаями тієї місцевості, де визначається збиток; документи, що підтверджують здійснені витрати, рахунки за збитком, а у випадку вимоги про відшкодування збитків, витрат та внесків з загальної аварії – підтверджений документально розрахунок або диспашу та ін.

10.2 Із врахуванням конкретних обставин страхового випадку, а також умов Договору страхування та обсягу страхового покриття за таким Договором, Страховик має право вимагати оригінали або належним чином засвідчені копії інших документів, що підтверджують факт та обставини настання страхового випадку, розмір збитків.

10.3 Страховик має право скоротити викладений у пунктах 10.1 - 10.2 цих Правил перелік документів або вимагати у Страхувальника додаткові документи, якщо з урахуванням конкретних обставин їх відсутність робить неможливим встановлення факту настання страхового випадку і визначення розміру завданої шкоди.

10.4 Ненадання таких документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та обґрунтовують витрати на відшкодування, дає Страховику право відмовити у виплаті відшкодування в частині збитку, не підтвердженій такими документами.

11. Порядок та умови здійснення страхового відшкодування

11.1 Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, страхове відшкодування виплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) при настанні страхового випадку (випадків), передбаченого Договором страхування, лише після того, як будуть встановлені факт, причини та розмір збитку.

11.2 Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з чинним законодавством України відповідно до умов Договору страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника чи Вигодонабувача) та страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою особою у формі, визначеній Страховиком.

11.3 Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, для прийняття відповідного рішення по конкретній потенційній страховій події згідно з пунктом 11.2 цих Правил Страхувальник / Вигодонабувач надає Страховику заяву на виплату страхового відшкодування, документи, перераховані в пунктах 10.1 - 10.2 цих Правил, інші документи, необхідні у кожному конкретному випадку. На підставі наданих документів Страховик з'ясовує факт, причини та розмір збитку. У випадку виникнення спорів між Сторонами про факт, причини і розмір збитку кожна із Сторін має право вимагати проведення додаткової експертизи.

11.4 Якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, Страховик і Страхувальник мають право за свій кошт залучити до розслідування обставин страхового випадку аварійного комісара (сюрвейера). Страховик не може відмовити Страхувальнику в проведенні

розслідування і повинен ознайомити аварійного комісара (сюрвейера) з усіма обставинами страхового випадку, надати всі необхідні матеріальні докази та документи.

11.5 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, то у випадку, коли при ремонті (відновленні) об'єкту будуть виявлені приховані дефекти, викликані страховим випадком, то для виплати страхового відшкодування за ці пошкодження Страхувальник зобов'язаний звернутися до Страховика в процесі ремонту (відновлення) вантажу (багажу) із заявою. В цьому випадку уповноважена особа Страховика складає відповідний документ, де визначає розмір збитку у зв'язку із виявленими прихованими дефектами. На підставі цього документу Страховик проводить виплату страхового відшкодування за виявлені дефекти в порядку і терміни, передбачені Договором страхування та цими Правилами.

11.6 Виплата страхового відшкодування здійснюється в строк 30 календарних днів з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування та затвердження страхового акту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.7 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, рішення про відмову в виплаті страхового відшкодування або про зменшення його розміру Страховик повідомляє Страхувальнику/Вигодонабувачу в письмовій формі з мотивованим обґрунтуванням причини відмови, в строки, вказані в Договорі страхування.

11.8 Якщо за фактами, пов'язаними з настанням страхового випадку, порушено кримінальну справу або розпочато судовий процес, прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути відстрочено до закінчення розслідування або судового розбирання, чи встановлення невинуватості Страхувальника/Вигодонабувача органами слідства і суду.

11.9 Загальний розмір страхового відшкодування не може перевищувати страхової суми, встановленої в Договорі страхування. Розміри страхового відшкодування за збитки Страхувальника, пов'язані зі страховим випадком відповідно до умов цих Правил не можуть перевищувати відповідні ліміти відповідальності Страховика, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

11.10 Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний вжити усіх необхідних заходів для збереження та здійснення права регресної вимоги Страховика до особи, винної в настанні страхового випадку, й виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком, до якого переходить, у межах сплаченої ним суми, право вимоги (право регресу), яке Страхувальник чи Вигодонабувач мають до особи, відповідальної за спричинені витрати, а при отриманні страхового відшкодування передати Страховику всі наявні у нього документи та докази. Якщо Страхувальник чи Вигодонабувач відмовились від свого права вимоги до особи, відповідальної за завдані витрати, або здійснення цього права стане з їхньої вини неможливим (пропуск строку на заявлення претензії до винних осіб і т.п.) – Страховик у відповідному розмірі звільняється від зобов'язань виплатити страхове відшкодування; а у випадку, якщо виплата вже здійснилася, Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані у 10-ти денний строк повернути Страховику отримане відшкодування, а у разі прострочки – сплатити пеню розміром подвійної облікової ставки НБУ за кожен день прострочки від суми сплаченого відшкодування, якщо інше не домовлено в Договорі страхування.

11.11 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, то Страховик може зменшити суму страхового відшкодування, належну Страхувальнику/Вигодонабувачу, на суму заборгованості із страхової премії та/або на суму майбутніх страхових платежів страхової премії, належної Страховику.

12. Строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування або про відмову у виплаті

12.1 Якщо інше не обумовлено Договором страхування, протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту надання Страхувальником (Вигодонабувачем) відповідних відомостей і документів Страховик зобов'язаний прийняти одне з наступних рішень:

12.1.1 про виплату страхового відшкодування. В цьому випадку Страховик складає та затверджує Страховий акт, з визнанням настання страхового випадку, а також із зазначенням суми та порядку виплати страхового відшкодування;

12.1.2 про відмову у виплаті страхового відшкодування. В цьому випадку Страховик складає та затверджує Страховий акт, із зазначенням причини відмови з посиланням на відповідні норми закону та умови Договору страхування (або цих Правил);

12.1.3 про проведення додаткового страхового розслідування. У цьому випадку Страхувальник або Вигодонабувач отримують мотивоване рішення про проведення додаткового розслідування, підписане Страховиком. Крім того, таке рішення може містити вимоги до Страхувальника та/або Вигодонабувача надати необхідні відомості, якщо він їх має чи повинен мати, і відповідні підстави, згідно з якими Страховик вважає, що ці відомості є чи повинні бути у Страхувальника та/або Вигодонабувача. Також, у рішенні повинен зазначатися строк закінчення додаткового розслідування.

12.2 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, виплата страхового відшкодування здійснюється на розрахунковий рахунок, вказаний Страхувальником (Вигодонабувачем) у строки, встановлені в Договорі страхування.

12.3 До Страховика, який сплатив страхове відшкодування, у рамках виплаченої суми переходить право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завдання шкоди.

13. Причини відмови у виплаті страхового відшкодування

13.1 Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхового відшкодування є:

13.1.1 навмисні дії Страхувальника чи особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Кваліфікація дій Страхувальника чи особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється згідно з чинним законодавством України або країни, в юрисдикції якої знаходиться дана особа або даний випадок;

13.1.2 вчинення Страхувальником-громадянином або іншою особою, на користь якої укладений Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

13.1.3 подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку, чи приховання від Страховика інформації, необхідної для об'єктивної оцінки ризику;

13.1.4 отримання Страхувальником/Вигодонабувачем повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

- 13.1.5 несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на то причин або створення Страховикомі перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- 13.1.6 несплата Страхувальником страхової премії у строки, узгоджені Договором страхування;
- 13.1.7 інші випадки, передбачені законодавством України.
- 13.2 Умовами Договору страхування можуть передбачатися інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству України.
- 13.3 Якщо інше не узгоджено в Договорі страхування, у випадку, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) не забезпечив Страховику право вимоги до особи, винної у заподіянні збитку у повному обсязі або частково, Страховик має право на власний розсуд призупинити виконання свого обов'язку з виплати страхового відшкодування, відмовитись від його виконання частково або в повному обсязі.
- 13.4 Відмову Страховика в страховій виплаті або в виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.
- 13.5 Страховик має право частково або повністю відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальник не виконав обов'язків, передбачених даними Правилами або Договором страхування.

14. Умови припинення Договору страхування

- 14.1 Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у випадку:
  - 14.1.1 закінчення строку дії;
  - 14.1.2 виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
  - 14.1.3 несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки;
  - 14.1.4 ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника-громадянина чи втрати ним дієздатності, крім випадків, передбачених чинним законодавством України;
  - 14.1.5 ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;
  - 14.1.6 прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
  - 14.1.7 в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.
- 14.2 Дія Договору страхування може бути достроково припинена на вимогу Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

- 14.3 Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніш як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
- 14.4 У випадку дострокового припинення Договору страхування на вимогу Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю. У випадку повної загибелі майна внаслідок застрахованого ризику або з інших причин протягом періоду страхування або його продовження, ніякі повернення страхової премії не здійснюються.
- 14.5 У випадку дострокового припинення Договору страхування на вимогу Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, які були здійснені за цим Договором страхування.
- 14.6 Згідно з підпунктом 14.1.6 цих Правил Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України. Згідно з цими Правилами та чинним законодавством України, Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню, також у випадку:
- 14.6.1 якщо він був укладений після настання страхового випадку;
- 14.6.2 якщо об'єктом Договору страхування є вантаж (багаж), що підлягає конфіскації на підставі вироку суду або рішення, яке набуло законної сили
- 14.7 При достроковому припиненні Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі.

15. Порядок вирішення спорів

- 15.1 Всі суперечки і розбіжності, що можуть виникати у зв'язку з підписанням і дією Договору страхування, укладеного на підставі даних Правил, будуть вирішуватися шляхом переговорів між Сторонами. У випадку неможливості досягнення згоди шляхом переговорів, розбіжності будуть розглядатися у відповідному судовому органі України з використанням права України, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
- 15.2 За всіма іншими питаннями, не передбаченими Договором страхування та цими Правилами, Сторони керуються чинним законодавством України.

16. Страхові тарифи

- 16.1 Базові страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою

Сторін і встановлюється з урахуванням рівня ризику і умов Договору страхування шляхом використання поправочних коефіцієнтів до базового тарифу (Додаток № 1 до цих Правил).

- 16.2 Розмір нормативних витрат на ведення справи визначається при актуарних розрахунках базових страхових тарифів (Додаток № 1 до цих Правил). Конкретний розмір витрат на ведення справи встановлюється в Договорі страхування. Якщо Договором страхування не визначено конкретного розміру витрат на ведення справи, то встановлюється граничний розмір, зазначений в Додатку № 1 до цих Правил.